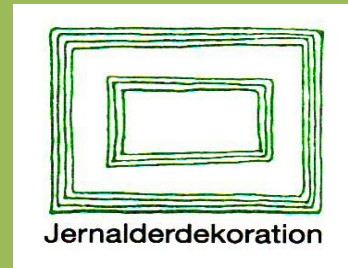
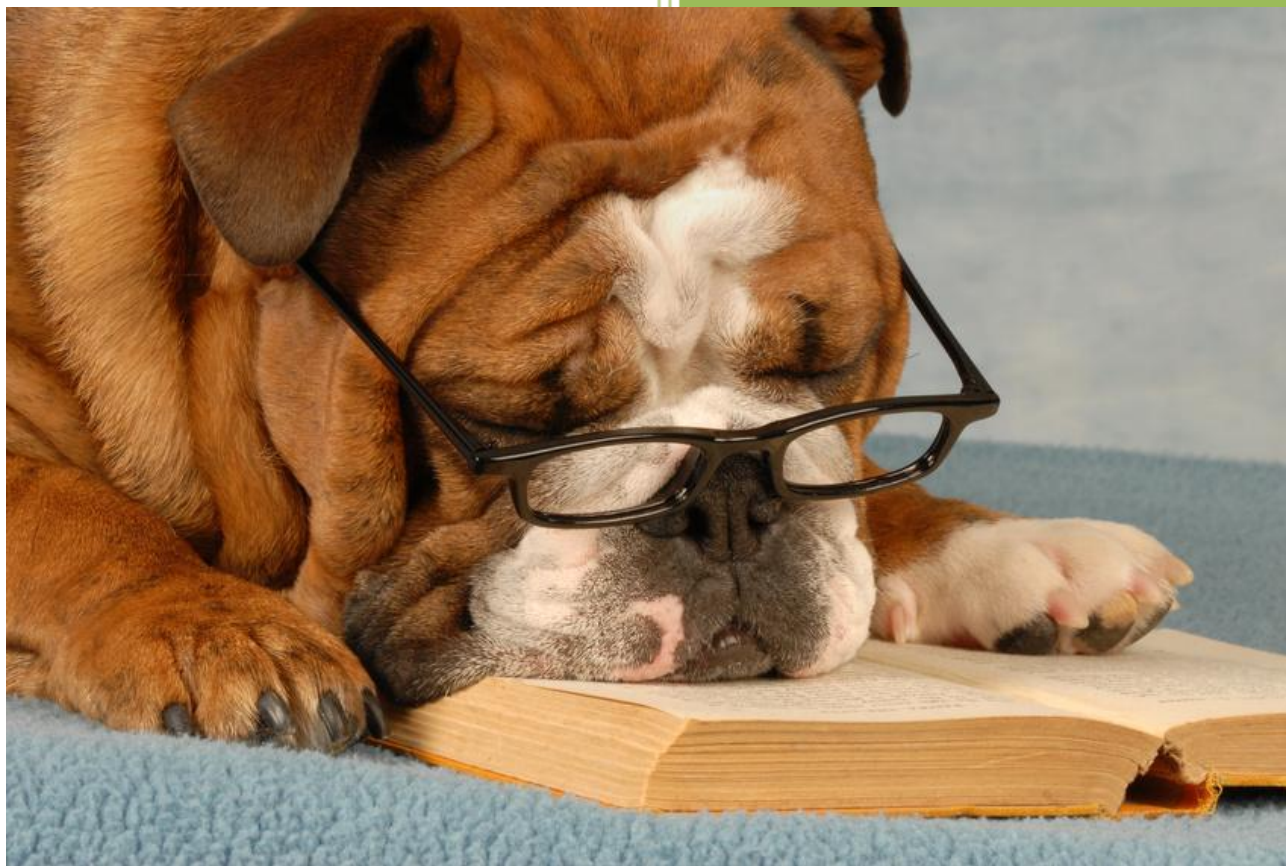


# 2014



## Læsepolitik for Hurup Skole



**Her læser alle!**

**Udarbejdet af**

*Læsevejlederteamet*

Heidi Ahlers, Lotte Vils og Vinni Christoffersen

*Skoleleder*

Tina Westergaard

## Indholdsfortegnelse

Forord v. skolelederen	s. 2
Overordnede mål for læsning	s. 3
Forældresamarbejde	s. 3
Læsning i alle fag	s. 4
Læsebånd	s. 4
Indskoling	s. 6
Mellemtrinnet	s. 8
Overbygningen	s. 10
Flexklasserne	s. 12
Skolebiblioteket	s. 12
Læsevejledernes funktion	s. 13
Læsefaglige støtteforanstaltninger	s. 14
Hurup Skoles testprogram	s. 15
Bilag 1	s. 18
Bilag 2	s. 19

## Læselyst

Ny undersøgelse viser, at børn langt oftere end tidligere læser bøger i fritiden.

Børn har fået større lyst til at læse. Ifølge undersøgelsen læser flere og flere af de 7-14-årige bøger, og det gælder både skøn- og faglitteratur. For otte år siden sagde 40 procent, at de ugentligt læste romaner eller eventyr, men i dag er andelen steget til 64 procent. Og mens 34 procent i 2004 sagde, at de aldrig læste en bog, så er andelen i 2012 faldet til 13 procent.

- Det er virkelig markant, og der er ingen tvivl om, at det er et resultat af den indsats, vi de seneste ti år har gjort i skolen. Der har været et stort pres for at få børn til at læse, og det har båret frugt.

Men, hvis børn kun læser det, de absolut skal i skolen, bliver de aldrig gode og sikre læsere. Der skal mere til, og lysten skal drive værket.

Læselysten er forudsætningen – trangen til at læse. Også hos dem, der ikke kender læseglæden, fordi de normalt ikke læser. Jeg er overbevist om, at læseglæden opstår, når vi bringer bogen og barnet tættere på hinanden og fokuserer på læselysten i dette møde.

Vi ved, at børns læselyst fremmes af bøger og højtlesning i hjemmet samt adgang til et godt bibliotek, hvor de bøger, man gerne vil læse, er tilgængelige.

I skolen fremmes læselysten desuden af nærværende lærere, som kan lide at læse selv, og som giver deres egen læselyst og læseglæde videre. De postulerer ikke bare, at det er godt at læse bøger – man kan mærke på dem, at de kan lide at læse og tale om bøger.

Hurup Skole arbejder i dag på mange måder med at få børn til at læse. Vi ved, at de mindre børn i dag læser bedre end før, og det giver lyst til at læse mere.

Men det er et problem, at 13 procent slet ikke læser, og vi ved, at 15 procent forlader folkeskolen som funktionelle analfabeter. Det er for mange! Der skal sættes tidligt ind, men det skal ske på spændende måder.

En central udfordring er at forsøge at holde fast i nogle af dem, der faktisk læser som 9-12 årige, men som senere mister lysten.

En anden central udfordring er drengene. Alle undersøgelser viser, at piger og kvinder verden over læser mere end drenge og mænd.

Børn er meget afhængige af vejledning fra andre – og for tre ud af fire børn er kammeraterne de vigtigste vejledere, når de skal have idéer til at læse.

Jeg tror, at vejen til at få dem, der ikke læser, til at kaste sig over bøgerne, er at målrette indsatsen på dem, der læser – altså på at skabe gode rollemønstre, som kan give andre børn en fornemmelse af, hvor sjovt det kan være at læse – sandsynligheden for, at det kan vække lysten, er langt større end ved at forsøge at vride armen om på dem for at få dem til at læse.

Tina Westergaard

Skoleleder

## Overordnet mål

### Læsning = afkodning x forståelse + motivation

Når vi opstiller læsningen på denne måde er det nemt at få øje på, at det at kunne læse rækker langt ud over selve evnen til at sætte bogstavlyde sammen til ord og "danne syntese i analysen". Dersom forståelsen ikke er med, er afkodningen i praksis værdiløs, og man kan ikke tale om meningsfuld læsning.

Dertil kommer motivationen, som nødvendigvis må være til stede, for at man får optimalt læseudbytte.

Helt overordnet set kan målet for al læsevirkosomhed på Hurup Skole sammenfattes til dette:

- ***Det tilstræbes, at alle elever på Hurup Skole har en oplevelse af, at de læseopgaver, de stilles overfor, indgår i relevante sammenhænge, at de er tilpasset den enkelte elevs afkodningskompetencer og forståelsesniveau, og at der til stadighed arbejdes aktivt for at udvikle og udbygge såvel afkodningskompetencer som forståelse hos den enkelte.***
- ***Alle elever på Hurup Skole skal have oplevelsen af, at de kan få kompetent og engageret vejledning af de omgivende voksne, når de skal vælge og arbejde med tekster.***

## Forældresamarbejde

Vi ved, at for at udvikle gode og brugbare læsefærdigheder, skal der dagligt og gennem hele skoleforløbet sættes tid af til at læsetræne. Læsning læres ikke i skolen alene. Det sociale, kulturelle og sproglige miljø uden for skolen har stor betydning for udviklingen af både tale- og skriftsprog. Derfor har forældrenes samarbejde og opbakning også en afgørende betydning for barnets læseudvikling. På Hurup Skole forventer vi, at forældrene støtter op om den daglige læseindsats, så børnene også hjemme får etableret gode læsevaner.

Se endvidere under de enkelte afdelinger.

## Læsning i alle fag

Traditionelt har læsning været knyttet til danskfaget, men læsning skal ses som et værktøj til tilegnelse af viden og kompetencer i alle fag. Læsning er et komplekst begreb, og læsefærdigheder anvendes forskelligt afhængigt af kontekst.

Derfor er det vigtigt at sikre, at der er fokus på læsningens funktion i samtlige skolens fag, og at alle skolens lærere er bevidste om, at læsning af forskellige teksttyper forudsætter, at eleverne er fortrolige med og kan skifte mellem forskellige læseteknikker, fx:

- ***Orienteringslæsning:***

At danne sig et indtryk af et tekstmaterials egnethed ift. et givet formål, fx ud fra tekstens overskrift, bagsidetekst, billedmateriale, stikord og indholdsfortegnelse.

- ***skimmelæsning:***

At få overblik over indholdet og hovedlinjerne i teksten. Finde frem til steder man vil læse grundigere.

- ***punktlæsning:***

At finde steder i teksten, der indeholder bestemt information. Disse afsnit/tekstdele nærlæses.

- ***nærlæsning:***

At læse teksten i detaljer for at kunne genkalde sig indholdet og hente præcise og konkrete informationer.

## Læsebånd

Med skoleåret 14/15 har vi indført en halv times læsebånd på skolen. Læsebåndet er på samme tid for hele skolen og hele ugen igennem. Læsebåndet skal bidrage til, at alle får læst, og til at give plads til alle fags særlige teksttyper. Ud over læsebåndet vil det for alle elever fortsat være oplagt at bruge tid på læsning hjemme. For de yngste elever er den individuelle læsetræning fortsat en opgave, der hovedsagligt varetages i hjemmet. (Se endvidere Hurup skoles principper for lektielæsning)

Formålet med skolens læsebånd er

- at styrke læselyst og motivation for læsning
- at automatisere og konsolidere læsefærdigheder
  
- at skabe rum til fordybelse
- at etablere og fastholde gode læsevaner
- at sætte større fokus på undervisningen i faglig læsning og ordkendskab
- at skabe forståelse af læsning som et fælles anliggende mellem børnene og de voksne omkring dem

Motivationen for at læse kommer ikke alene pga. læsebåndet, men vi skaber et rum for fordybelse og ro. De voksne omkring børnene har derfor fortsat en vigtig rolle i forhold til at skabe lyst til læsning. Lysten til læsningen kommer af, at børnene kan se mening med læsning. Meningen kan være at tilegne sig viden, en viden, som skal bruges til et læringsformål eller blot for egen oplysning. Meningen kan også være at blive bedre til at læse og/eller få kulturelle og skønlitterære oplevelser.

Vi er som voksne med til at skabe lyst og motivation. Børnene spejler sig nemlig i de voksne. Vi kan vække deres interesse ved at vise, hvordan vi selv anvender læsning, formålet med vores egen læsning, oplevelser med læsning og ikke mindst snakke om læsning.

Vi skal huske –

Læsning er som at cykle, jo mere vi cykler, jo bedre bliver vi ☺.



## Særligt for indskolingen



**Læsevejlederen for indskolingen:** Heidi Ahlers

Forskellige læseforskere og læsepædagoger har forskellige læsesyn, som spænder fra den rent lydaserede metode til den modsatte, helhedsorienterede eller holistiske metode.

Børn er forskellige, og de lærer forskelligt, og det er således svært at komme med et entydigt svar på, hvilken metode, der er "den rigtige", når vi som lærere skal vælge den bedste metode til begynderlæsernes læseindlæring.

På Hurup Skole har vi ikke en entydig holdning til valg af læseindlæringsmetode.

Vi finder det væsentligt, at lærerne til hver en tid er opmærksomme på det enkelte barns kompetencer og tilbyder et bredt udvalg af læsestrategier ud fra et balanceret læsesyn.

Det er dog væsentligt at bemærke, at den seneste læseplan for Børnehaveklassen har tendens til at favorisere et lydaseret læsesyn, og af den grund anbefaler vi pragmatisk, at man i begynderundervisningen tager sit udgangspunkt her.



Læse*undervisning* er primært en sag for skolen. Men for at barnet bedst muligt kan afprøve og udbygge sine læsefærdigheder, er det vigtigt, at det også i hjemmet støttes og opmuntres i læseudviklingen.

**Som forælder kan du være med til at styrke dit barns læseforudsætninger fra det er helt lille, når du skaber tid og rum for ca. 15 minutters daglig læsestund med barnet. Du kan fx**

- Inddrage barnet i din egen læsning af aviser, tidsskrifter, annoncer, bøger, tv-tekster, internetsider m.m.
- Gå på biblioteket med barnet.
- Læse højt for barnet.
- Lege med bogstaver, ord, rim og remser.

**Du kan støtte dit barns selvstændige læsning ved at:**

- tale med barnet om bogens titel, illustrationer og evt. indholdsfortegnelse.
- bladre bogen igennem sammen med barnet og tale om, hvad teksten måske handler om, før bogen læses. Det er en god idé at finde på et par spørgsmål sammen med barnet, som I håber at få svar på, mens I læser.
- starte med at læse de første linjer højt for barnet. Peg under bogstaverne/ordene, når du/I læser. Barnet kan nu prøve at læse de samme linjer, mens han/hun peger.
- hjælpe barnet på vej ved at kigge på ordets første lyd og prøve at få barnet til at gætte kvalificeret ud fra dette og ud fra den støtte, der kan hentes i illustrationer.
- lade være med at afbryde barnets læsning, hvis der ikke læses meningsforstyrrende fejl. Efterfølgende kan du vende tilbage til fejllæste ord og hjælpe med at læse disse igen.
- tale med barnet om historiens handling. Udviklede historien sig som forventet? Var der nogen overraskelser? Fik I svar på jeres spørgsmål? Hvad mon der videre sker?

**Læs mere i læsefolderen for indskolingen.**



## Særligt for mellemtrinnet



### FORMÅL MED LÆSNING PÅ MELLEMLTRINNET:

At konsolidere læsningen ved at eleverne læser meget og læser varierede tekster.  
At eleverne udvikler en aktiv læseindstilling med egen bevidsthed om læsningens formål.  
At læselysten bibeholdes og omfatter forskellige genrer.

**Læsevejled  
eren for  
mellemtrinnet**

**et:** Lotte Vils

Når eleverne begynder på mellemtrinnet, forudsættes det, at afkodningen for langt de flestes vedkommende er mere eller mindre sikker. Når eleverne har "knækket læsekoden", og det kan forventes, at de læser med en rimelig rigtighedsprocent, er det af yderste vigtighed, at der fokuseres på læsehastighed og forskellige, kontekstafhængige læseteknikker.

For at have en aktiv læseindstilling og en god læseforståelse kræves det, at læseren har en god sprogforståelse, dvs. et godt ordforråd, en god syntaktisk forståelse og et godt kendskab til tekstbånd. Læserens viden om verden, viden om tekster og læserens aktive brug af sin viden har også stor betydning for læseforståelsen.

Dertil kommer evnen til at kunne danne inferenser, dvs. at kunne læse mellem linjerne og evnen til at stoppe op i sin læsning og overveje betydningen af det læste.



Den faglige læsning bliver en større del af skolehverdagen, og faglærere må være opmærksomme på, at elevernes læseudvikling ikke kun er en sag for dansklæreren. Foruden skønlitteratur har eleverne indtil nu haft mest

kendskab til små fagbøger o. lign. På mellemtrinnet vil eleverne i højere grad stifte bekendtskab med mere krævende fagtekster i direkte forbindelse med undervisningen i alle fag.

### **Som forælder kan du stadig støtte dit barns læseudvikling meget.**

Den deciderede *læseundervisning* er fortsat en sag for skolen. Men lige så vigtig for barnets læsning er den støtte og motivation, som barnet kan få af andre i sine omgivelser.

Læsning er ikke kun et spørgsmål om at afkode en tekst. Det bliver først rigtig meningsfuldt for læseren, når forståelsen er med, og læsningen skaber oplevelse og indsigt.

Læseforståelse er at sammenholde det, man ved og forstår i forvejen, med det nye, man møder i teksten. Derfor er det vigtigt, at barnet har noget almen viden og er klar over, at læsning kan bruges til at få en endnu større viden om omverdenen.

Du kan hjælpe dit barn ved at:

- tale meget med barnet om ting, I ser, oplever og foretager jer.
- lave mange forskellige ting sammen med barnet og sætte ord på genstande, begreber og følelser.
- lade barnet læse og skrive meget og være tilgængelig med hjælp, støtte og interesse.
- læse op for barnet og tale om de tanker, en historie sætter i gang. (Man bliver aldrig for gammel til en historie).



**Læs mere i læsefolderen for mellemtrinnet**

**FORMÅL MED LÆSNINGEN I OVERBYGNINGEN:**

- At konsolidere læsningen ved at eleverne læser meget og læser varierede tekster-
- At skabe læsere med en selvstændig, aktiv læseindstilling.
- At bevare og udvide læselysten således, at forskellige genrer læses
- At forældrene fortsat tager aktivt del i deres børns læsning.

**Særligt for****overbygningen****Læsevejlederen for overbygningen:** Vinni Christoffersen

Eleverne bør til stadighed trænes målrettet i at vælge den mest hensigtsmæssige læsemetode til forskellige teksttyper. Jo ældre, eleverne bliver, jo større krav stilles der til deres læsekompetencer og deres evne til selv at skifte mellem de kendte læseteknikker.

I udskolingen øges fokus på læsning og forståelse af informerende, faglitterære tekster. Komplexiteten i de faglige tekster fordrer, at eleverne kan skelne mellem teksttyper, og der stilles dermed større krav til elevernes evne til at vælge hensigtsmæssige læsemetoder og læseforståelsesstrategier.

Informationssøgning på internettet er meget udbredt, og det er vigtigt, at alle lærere - evt. i samarbejde med it-vejledere og læsevejledere - tager ansvar for, at eleverne bliver

fortrolige med, hvordan man orienterer sig på nettet.

Den faglige læsning fylder meget, og faglærerne har et væsentligt ansvar for at styrke elevernes evne til at læse og orientere sig i fagtekster og etablere den til enhver tid



nødvendige forforståelse ved at arbejde med de enkelte fags fagudtryk.

Faglig læsning defineres som det at læse for at lære. Via læsning af sagprosattekster tilegner læseren sig ny viden. Læsning af faglige tekster stiller følgende krav til elevernes læsefærdigheder:

- Læserens faglige ordkendskab.
- Læserens genrekendskab (kendskab til teksttyper).
- Læserens evne til at aktivere relevant forhåndsviden om emnet og integrere ny viden med allerede eksisterende viden.
- Læserens evne til at drage følgeslutninger.
- læserens metakognitive færdigheder (fx bevidsthed om læseformål og udbytte).
- Læserens kendskab til særlige sproglige træk ved fagets tekster.
- Læserens evne til at følge den røde tråd i teksterne.

Undervisning i læsning på de ældste klassetrin er at arbejde bevidst med elevens læsning, så den bliver bedre. Der skal arbejdes med:

- Læsehastighed.
- Læseteknikker. Hvordan man læser forskellige tekstformer.
- Læseforståelse. Hvordan en tekst bliver lettere at forstå.
- Notatteknikker.
- Læselyst.

#### **Man skal kunne læse:**

- At læse på linjerne vil sige, at man tager de enkelte ord og sætninger for pålydende. At man læser det, der står.
- At læse mellem linjerne vil sige, at man læser aktivt, medskabende, betydningsdannende. At man læser for at skabe sammenhæng. At man læser med evnen til at danne inferens (se forklaring nedenfor)
- At læse bag om linjerne vil sige, at man forholder sig til det læste. At man sætter det læste ind i en sammenhæng og forholder sig vurderende og reflektivt til det. At man sætter det læste i relation til egne erfaringer og til andre tekster.

Det er vigtigt, at der er et formål med læsningen. Hvis ikke formålet er givet, kan man selv opstille et. Formålet er en motivationsfaktor, og det fremmer al læring.

#### **Forældresamarbejde i overbygningen:**

Vi forventer, at forældrene stadig giver deres børn opbakning til læsningen ved at spørge ind til, hvad de læser, hvor meget de læser, hvad handlingen er osv. Til læsetræning hjemme findes ingen "forkerte tekster", alt tæller med. Dog er det vigtigt, at teksttyperne er varierede. Det kan fx være romaner, gysere, lægeromaner, aviser, leksika, hjemmesider, tegneserier og meget andet. Hvis læsestandpunktet skal forbedres, skal man læse mindst 15-20 minutter hver dag – ud over lektielæsning og læsningen i skolen!  
**Læs mere i læsefolderen for overbygningen.**

## Særligt for flex-klasserne

Beskrivelse for flex-klasserne udarbejdes senere.

## Skolebiblioteket



*"Giv mit barn læsehunger, det beder  
jeg om med brændende hjerte, for jeg  
vil så gerne, at mit barn skal få i sin hånd  
nøglen til eventyrlandet, hvor de dejligste  
af alle glæder findes" Astrid Lindgren*

Med helt nye lokaler i skoleåret 14/15 på Hurup Skole håber vi på, at vi kan skabe endnu større lyst til at gå ombord i bøgernes fantastiske verden. Skolebiblioteket og bibliotekarerne har derfor forsat en helt central plads i elevernes hverdag. Bibliotekarerne står til rådighed næsten hele dagen og tilbyder mange forskellige former for assistance, fx

- Hjælp ved faste udlånstider til klasserne.
- Hjælp til elevernes valg af såvel frilæsningsbøger som fagbøger til skolearbejdet.
- Oplæsning for eleverne og præsentation af nye bøger.
- Undervisning i bibliotekets opbygning, fx decimalsystemet og alfabetisk opstilling, internetbaseret materialsøgning mm.

Hvis elever i Folkeskolen skal være i stand til at honorere de krav, der stilles til deres læsekompetencer igennem skoleforløbet (*Se bilag 1*) – og således også i deres videre tilværelse – er det vigtigt, at vi helt fra skoleforløbets begyndelse er opmærksomme på at stimulere deres læselyst og ikke mindst deres mulighed for at stifte bekendtskab med mangeartede og relevante tekster.

Dette forudsætter, at vi fra allerførste færd forsøger at etablere en fælles bevidsthed hos lærere, elever og forældre om værdien af at skabe tid og rum til læseaktiviteter, både i skolen og i hjemmet. Vores skolebibliotek gør en væsentlig forskel i dette arbejde.

### **Læsevejlederen<sup>1</sup>**

Skolens 3 læsevejledere har nedenstående opgaver i hver deres afdeling. Herudover sparrer læsevejlederne løbende med hinanden.

#### **Læsevejlederens arbejde består af følgende punkter:**

- At vejlede og rådgive omkring de prøver / test, som klasselærere /danskklærere skal gennemføre, samt at evaluere på det færdige resultat og evt. supplere med konkrete forslag til læse- og skriveforløb i normalundervisningen, hvor de enkelte klassers lærere føler behov for det. Dette gøres på en klasse- / læsekonference, hvor der evalueres på den enkelte classes læse- og skriveudvikling. Læsevejlederen bør ved evaluering af test være ekstra opmærksom på, om der i klassen findes elever, som bør henvises til SFU (Supplerende Faglig Undervisning).
- At igangsætte og være tovholder på særlige læseprojekter på skolen, fx Projekt Læsemakker (*Se bilag 2*).
- At følge op på de elever, der har benyttet kommunens centrale tilbud om kursus i brugen af it-kvalificerende hjælpemidler, herunder at sørge for, at eleven har de rette hjælpemidler til rådighed efter hjemkomsten til egen skole.

---

<sup>1</sup> Læsevejlederen er en særlig uddannet ressourceperson på skolen og skal primært arbejde i forhold til almenundervisningen. Læsevejlederen fungerer som inspirator, vejleder og koordinator for skolens arbejde med at udvikle og styrke såvel elevernes læselyst som deres læse- og skrivekompetencer i hele skoleforløbet med henblik på at minimere gruppen af elever med læseproblemer.

- At sikre sig viden om, hvad der rører sig nationalt inden for læse- og skriveområdet og at informere kolleger om dette i det omfang, der findes relevant, eksempelvis via formidling af nyttige links.
- At indgå i løbende dialog med lærerne i SFU (Supplerende Faglig Undervisning) for at sikre, at der er sammenhæng mellem SFU og normalundervisning. P.t. er den ene af skolens læsevejledere også koordinator på SFU-området.
- At samarbejde med skolens ledelse om løbende revidering af skolens læsepolitik.
- Skoleledelsen kan til enhver tid henvende sig til læsevejlederen om en ekstraordinær indsats i forbindelse med enkelte elever eller klasser.

## Læsefaglige støtteforanstaltninger

På Hurup Skole har vi etableret et ressource-team bestående af ledelse, læsevejledere, matematikvejleder, it-vejleder og AKT-vejledere. Ressource-teamets opgave er bl.a. i samråd med skolens øvrige pædagogiske personale at sikre, at de inklusionstimer, vi har til rådighed, udnyttes bedst muligt.

I nogle tilfælde udtrykkes der behov for faglig støtte i en klasse, på en årgang eller i en afdeling. Det kan resultere i, at vi samler et hold af børn, som i en periode modtager målrettet undervisning inden for et bestemt område, eller også bliver en ekstra lærer tilknyttet en bestemt klasse for en tid. Andre gange er der behov for støtte af social karakter. Disse behov imødekommes på samme vis i samarbejde med de enkelte lærerteams.

Udover inklusionstimer, som fordeles løbende efter behov, har vi nogle helt faste hjælpeforanstaltninger, som knytter sig til bestemte klassetrin.

På 1. årgang laves der i det sene efterår en screening af alle elevers begyndende læsefærdigheder. På baggrund af denne screening og yderligere test bliver 3-4 børn tilbudt et forløb med Tidlig LæseHjælp (TLH), som er et intensivt støtteprogram af 20 ugers varighed, hvor én lærer underviser ét barn 30 minutter daglig.

På 3. årgang screenes alle elever igen, denne gang med henblik på at finde de elever, som har behov for et VAKS-kursus. VAKS står for Vælg AfKodningsStrategi, og det er et forløb over 15 uger med én lektion daglig på et mindre hold.

Det er udelukkende elever, som i screeningen og de videre test viser sig at have særlige vanskeligheder med lydanalyse, som tilbydes dette forløb – typisk drejer det sig om 3 – 5 elever på årgangen.

I løbet af 3. klasse indstiller skolen enkelte elever til et kompetenceforløb med kommunens it-kompetenceteam. For de få børn, som får tilbud om et sådant forløb, iværksættes intensiv undervisning i brug af kvalificerende it-værktøj. Det er kommunens kompetenceteam, som vurderer skolernes ansøgninger og i sidste ende tager stilling til, om et barn skal have dette tilbud.

## Testprogram

På Hurup Skole benytter vi – ud over de obligatoriske Nationale Test – et testprogram bestående af udvalgte diagnosticerende læse- og staveprøver, som udføres og evalueres på standardiserede tidspunkter. Desuden anvender vi enkelte test / screeninger uden for det standardiserede program med henblik på udvælgelse af elever til forskellige støttetilbud og /eller tilpasning af materialer / undervisning.

Klasselærere / dansklærere udfører og retter selv test med undtagelse af OS64 oktober / november 1. klasse og DVO-screening 3. klasse, som udføres og rettes af TLH-lærere / SFU-lærere.

Når testen er opgjort, afholdes der på udvalgte årgange – ca. hver anden - en læsekonference, hvor lærere, ledelse og læsevejleder deltager. Nogle årgange får ikke automatisk tilbud om en læsekonference, men der kan være omstændigheder, der taler for at afholde en konference alligevel.





## Testplan

Det foreløbige testprogram er som beskrevet i nedenstående skema. Der kan dog ske løbende ændringer. Testprogrammet her revideres udelukkende i forbindelse med, at læsepolitikken revideres ca. hvert andet år. Nedenstående testplan har udgangspunkt i skoleåret 2014/15 og kan derfor i andre skoleår ændre sig.

Klasse	IN	Test	Periode	Konferencetid/booking
<b>BHK - A</b>	<b>GR/ML</b>	Obligatorisk sprog vurdering	Sep. + April	Oktober og Maj
<b>BHK - B</b>	<b>GR/ML</b>	Obligatorisk sprog vurdering	Sep. + April	Oktober og Maj
<b>1. A</b>	<b>IM</b>	OS64	Okt./Nov. + maj	Maj
<b>1. B</b>	<b>LG</b>	OS64	Okt./Nov. + maj	Maj
<b>2. A</b>	<b>KS</b>	OS120 Obligatorisk nationaltest i læsning	Maj Forår	Forår

<b>2.B</b>	<b>LV</b>	OS120 Obligatorisk nationaltest i læsning	Maj Forår	Forår
<b>3. A</b>	<b>VI</b>	DVO Screening SL60	Efterår/forår Maj	Læsevejlederen vurderer DVO-Screeningen
<b>3. B</b>	<b>AN</b>	DVO Screening SL60	Efterår/forår Maj	Læsevejlederen vurderer DVO-Screeningen
<b>4.A</b>	<b>HN/LD</b>	ST4 Obligatorisk nationaltest i læsning	April Forår	Forår
<b>4.B</b>	<b>VJ</b>	ST4 Obligatorisk nationaltest i læsning	April Forår	Forår
<b>5. klasserne</b>	<b>KV</b> <b>PR</b>	Efter behov		
<b>6. A</b>	<b>DS</b>	ST6 Obligatorisk nationaltest i læsning	Sep. Forår	Oktober
<b>6.B</b>	<b>CØ</b>	ST6 Obligatorisk nationaltest i læsning	Sep. Forår	Oktober
<b>7. A</b>	<b>CA</b>	ST7 - stavetest (Svær) Frivillig national test (6. kl.)	Efterår Efterår	Efterår
<b>7. B</b>	<b>VB</b>	ST7 - stavetest (Svær) Frivillig national test ( 6. kl. )	Efterår Efterår	Efterår
<b>7. C</b>	<b>PN/JE</b>	ST7 - stavetest (Svær) Frivillig national test ( 6. kl. )	Efterår Efterår	Efterår
<b>7.D</b>	<b>PH</b>	ST7 - stavetest (Svær) Frivillig national test ( 6. kl. )	Efterår Efterår	Efterår
<b>8. A</b>	<b>FP</b>	ST8 - stavetest Obligatorisk nationaltest i læsning	Vinter April	April
<b>8. B</b>	<b>RA</b>	ST8 - stavetest Obligatorisk nationaltest i læsning	Vinter April	April
<b>8. C</b>	<b>VB</b>	ST8 - stavetest Obligatorisk nationaltest i læsning	Vinter April	April
<b>9. klasserne</b>	<b>UM</b> <b>PN/BP</b> <b>JH</b> <b>BK</b>	Efter behov		

## Bilag 1

### Hastighed og sværhedsgrad (Fælles mål for faget dansk)

Elevernes træning i læsehastighed og evne til at beherske tekster af stigende sværhedsgrad er af afgørende betydning for den kontinuerlige læseudvikling. En rettesnor for udviklingen kan se således ud:

Efter 2. klasse	Efter 4. klasse	Efter 6. klasse	Efter 9. klasse
<b>Læsehastighed</b>			
• kunne læse let børnelitteratur for aldersgruppen med ca. 100 ord pr. minut	• kunne læse let børnelitteratur for aldersgruppen med ca. 150 ord pr. minut	• kunne læse let børnelitteratur for aldersgruppen med ca. 200 ord pr. minut	• kunne læse let skønlitteratur med ca. 250 ord pr. minut
• kunne læse udfordrende tekster med ca. 60 ord pr. minut	• kunne læse sprogligt udfordrende tekster for aldersgruppen med ca. 100 ord pr. minut	• kunne læse sprogligt udfordrende tekster for aldersgruppen med ca. 140 ord pr. minut	• kunne læse udfordrende tekster med ca. 170 ord pr. minut
<b>Teksters sværhedsgrad</b>			
• lettere, delvist illustrerede børnebøger • letlæselig typografi	• let skønlitteratur • fagbøger og sagprosa skrevet for børn • almindelig læselig typografi	• middelsvært ældre og nyere børnelitteratur • fagbøger og sagprosa skrevet for aldersgruppen • almindelig læselig typografi	• middelsvært ældre og nyere skønlitteratur • middelsvært faglitteratur og sagprosa • almindelig typografi
1.-2. klasse	3.-4. klasse	5.-6. klasse	7.-9. klasse
<b>Eksempler på tekster til selvstændig læsning</b>			
Jens Sigsgaard: <i>Palle alene i verden</i> (1942)  Ole Lund Kirkegaard: <i>Gummi-Tarzan</i> (1976)	Astrid Lindgren: <i>Mio, min Mio</i> (1954)	Cecil Bødker: <i>Silas og den sorte høppe</i> (1967)  Bjarne Reuter: <i>Busters verden</i> (1979)	J.R.R. Tolkien: <i>Hobbiten</i> (1937)  Leif Panduro: <i>Rejs mig i traditionerne</i> (1971)
<b>Eksempler på tekster til udviklende læsning</b>			
H.C. Andersen: <i>Klodt-Hans</i> (1855)	Halfdan Rasmussen: <i>Børnerim</i> (1964)	Cecil Bødker: <i>Hungerbarnet</i> (1990)	Martin Andersen Nexø: <i>Pille Erobreren</i> (1906-10) (ovt. i uddrag)  Svenske og norske tekster for unge.
<b>Eksempler på nyere børne- og ungdomslitteratur til oplæsning, læsetræning, litteraturundervisning eller selvstændig læsning.</b>			
Kim Fupz Aakeson: <i>Sallies historier</i> (1992) - til oplæsning, på cd eller som filmfortælling  Katherine Marie Guldager: <i>Frøken Ignora - bøgerne</i> (2002 og frem)  Hanne Kvist: <i>Hund i himlen</i> (2004)  Benni Bødker: <i>Sarin-serien</i> (2006 og frem)  Josefine Ottosen: <i>Dragehøre-serien</i> (2004), <i>Hektemod og kragefort</i> (2008)  Dingo - bøgerne	Bodil Bredsdorff: <i>Kongen</i> (1993)  Ulif Stark: <i>Guldhjertet</i> (1997)  Bjarne Reuter: <i>Er som Hodder</i> (1998)  Erik Barfoed: <i>August går i glemmebogen</i> (2005), <i>August tager billetten</i> (2009)  Gerd Rindal: <i>Allemands datter</i> (2006)  Kim Fupz Aakeson: <i>Engelbert H og den sidste chance</i> (2006)  Manu Sareen: <i>Iqbal Farooq og kronjuvelerne</i> (2007)  Dingo - bøgerne	Louis Jensen: <i>Skeletet på hjul</i> (1992)  Lene Kaaberbol: <i>Skammens datter</i> (2000)  Hanne Kvist: <i>Drengen med selvhjælmen</i> (2000)  Bent Haller: <i>Hønspegen</i> (2005)  Birgit Strandbygaard: <i>Drengen der samlede på ord</i> (2005)  Lilja Scherfig: <i>Louie, Louie</i> (2007)  Cato Thau Jensen: <i>Et hjem med græs</i> (2007)	Martin Petersen: <i>Med Edén i ryggen</i> (1998)  Anders Johansen: <i>Supernova</i> (2002), <i>Sult og svig under Sydkorset</i> (2005), <i>Stjernekalv</i> (2008)  Jesper Wung-Sung: <i>En, to, tre - nul!</i> (2004)  Kenneth Bøgh Andersen: <i>Himmelhørene: drengen med de violetre øjne</i> (2004)  Søren Jøssen: <i>Den hule pige</i> (2007)  Ronnie Andersen: <i>Date mødte en engel</i> (2008)

## Bilag 2

## Principper for Projekt Læsemakker, Hurup Skole

Projekt Læsemakker er et supplement til skolens egentlige SFU-program.

Projektet gennemføres med elever fra 1. klasse og 5. klasse og indebærer 2 x 12 sessioner, hvor store og små elever læser sammen og laver opgaver inden for kategorierne **bogstavkendskab**, **afkodning** og **ordkendskab**.

Udvælgelsen af elever til Projekt Læsemakker sker på følgende måde:

### **1. klasse:**

I starten af foråret vælger læsevejlederne i samarbejde med klasselærerne de elever, som forventes at kunne profitere af et Læsemakkerforløb.

Eleverne bør have et reelt behov for ekstra læsemæssig støtte, men det er et ufravigeligt kriterium for udvælgelsen, at de er kommet lidt i gang med læseprocessen. Det er klasselærerens vurdering, som vægtes højest.

De store makkere fungerer som støttende tutorer og er *ikke* uddannede læseundervisere!

### **5. klasse:**

I februar - marts præsenterer læsevejlederne projektet for eleverne i 5. klasse. Herefter udvælges 2 elever fra hver af 5. klasserne som store makkere. Udvælgelsen sker på baggrund af elevernes egen lyst til at deltage i projektet samt klasselærernes vurdering af elevens egnethed til at optræde som tutor for en yngre elev.

Det er *ikke* et krav, at de store makkere er de bedste læsere i klassen; tværtimod er det tanken bag projektet, at elever, som selv har haft problemer med læseindlæringen, profiterer fagligt af at virke som støtte for en yngre elev.

Ingen elever – hverken store eller små – deltager i Projekt Læsemakker uden forældreaccept!

I april / maj uddannes de 4 store makkere til at varetage deres opgave.

Uddannelsen består af 3-4 kursuslektioner, hvor der sættes fokus på, hvordan man agerer som læsemakker, hvordan man opfører sig, læser med sin yngre makker, støtter op om læsestrategier og instruerer de forskellige opgavetyper.

Læsevejlederne sørger i samarbejde med dansklærerne i 1. klasserne for egnet læsemateriale til de små makkere, ligesom det er læsevejledernes opgave at klargøre opgavemapper til de store makkere.

De første 12 læsemakkersessioner placeres umiddelbart før sommerferien.

De sidste 12 sessioner placeres i starten af næste skoleår. Umiddelbart inden mødes læsevejlederne med de store makkere til udlevering og gennemgang af nye opgaver.

Som tak for indsatsen modtager de store makkere ved sommerferieafslutningen en gave i form af en biografbillet.